

Verklaring over de toekomst van de plattlandsgebieden en het plattlandsontwikkelingsbeleid in de EU

December 2024

Verklaring van de coördinatiegroep voor het plattlandspact

(korte versie)

I. De toekomst van de plattlandsgebieden gaat onze hele samenleving aan

> De plattlandsgebieden spelen een **centrale rol in de economie van de EU** omdat ze vitale hulpbronnen leveren waarvan sleutelsectoren afhankelijk zijn. Ze zijn van belang **om de klimaatverandering aan te pakken, het sociale weefsel van de EU te verrijken, de Europese tradities en culturele diversiteit in stand te houden en onze grenzen veilig te stellen.**

II. De uitdagingen op het platteland moeten dringend worden aangepakt

> Uitdagingen: de **demografie** (ontvolking en vergrijzing); een beperkt **dienstaanbod**; de digitale, de groene en de economische **transitie**, en **beperkte personele en financiële middelen**.
> Respons: **investeringen** in lokale capaciteiten, infrastructuur, diensten en innovatie; **versterkte, vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling** (CLLD), en **vereenvoudigde financieringsmechanismen**.

III. In het toekomstige plattlandsontwikkelingsbeleid moet meer rekening worden gehouden met de behoeften van de plattlandsgebieden

> Een **holistische benadering** van plattlandsontwikkeling en een **gecoördineerde financiering** uit EU-, nationale en regionale bronnen.
> Intensere **plattlandstoetsing** om ervoor te zorgen dat in alle beleidsmaatregelen rekening wordt gehouden met de behoeften van het plattland.
> **Verplichte minimumtoewijzing** — bv. ten minste 30 % van de totale langetermijnbegroting van de EU — voor plattlandsontwikkeling (buiten de landbouw). Alternatief: oprichting van **een specifiek Europees Fonds voor plattlandsontwikkeling (ERUDF)**.
> Breder gebruik van **door de gemeenschap geleide initiatieven** — waaronder Leader/CLLD en slimme dorpen — door een verplichte toewijzing van ten minste 10 % van de middelen voor plattlandsontwikkeling.

IV. De langetermijnvisie voor het platteland omzetten in een concrete strategie en uitvoering geven aan het model van het plattlandspact

> Omzetting van de plattlandsvisie van de EU in **uitvoerbare strategieën voor plattlandsontwikkeling op nationaal, regionaal en lokaal niveau**. Deze strategieën moeten in lijn zijn met de prioriteiten van de EU en samen met de belanghebbenden zijn opgesteld.

> **Robuuste horizontale en verticale coördinatie** (het model van het plattlandspact) door aangewezen regeringsleden, verplichte interministeriële coördinatiegroepen (op nationaal/regionaal niveau) en verplichte coördinatie tussen de betrokken directoraten-generaal (op EU-niveau).

V. Lokale capaciteit opbouwen en lokaal ownership creëren

> **Technische ondersteuning, netwerkvorming en capaciteitsopbouw** voor lokale overheden, maatschappelijke organisaties, lokale gemeenschappen en kleine bedrijven om ze te helpen hun weg in de financieringsmechanismen te vinden en innovatieve projecten uit te voeren.
> **Startfinanciering** voor de voorbereiding van projecten en de ontwikkeling van ideeën op lokaal niveau, en **vereenvoudigde aanvraagprocedures** met resultaatgebaseerde betalingen en prestatiegebaseerde financieringsmodellen.

VI. De monitoring van EU-plattlandsuitgaven verbeteren

> **Oormerken van EU-middelen per sector en gebiedstype** om de transparantie en verantwoordingsplicht te vergroten. Wanneer fondsen per gebied worden geoormerkt, moet rekening worden gehouden met de specifieke kenmerken van de plattlandsgebieden en moet worden voorkomen dat middelen onevenredig ten goede komen aan plattlandsgebieden met meer draagkracht.
> **SMART-indicatoren** (specifiek, meetbaar, haalbaar, relevant en tijdgebonden) om het effect op korte en lange termijn van de plattlandsprojecten te evalueren, waarbij kwantitatieve en kwalitatieve aspecten evenveel aandacht krijgen. **Technische bijstand** aan belanghebbenden op het platteland met het oog op een doeltreffende toepassing van de indicatoren.

De verklaring van de coördinatiegroep voor het plattlandspact werd op 12 december 2024 bij consensus aangenomen en bevat een strategisch voorstel voor de EU-fondsen en het EU-beleid voor de periode na 2027. Het is een gezamenlijk antwoord op de vragen in het verslag van de Europese Commissie over de langetermijnvisie voor de plattlandsgebieden van de EU van maart 2024.

Coördinatiegroep voor het plattlandspact (RPCG): informele groep die de deelnemers aan het pact vertegenwoordigt en tot doel heeft het pact verder te ontwikkelen en de uitvoering ervan aan te sturen.

Plattlandspact: kader voor samenwerking tussen bestuursniveaus en belanghebbenden om de uitdagingen op het platteland aan te pakken.

Gefinancierd door
de Europese Unie

Sluit u aan bij de community en het onlineplatform voor het plattelandspact

https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

 ruralpact.rural-vision.europa.eu/index_en

 info@rural-pact.eu

De hier weergegeven meningen zijn uitsluitend die van de coördinatiegroep voor het plattelandspact en mogen niet als officieel standpunt van de Europese Commissie worden beschouwd.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025

© Europese Unie, 2025. CC-BY 4.0

Foto omslag: ©Flickr

Het ondersteuningsbureau voor het plattelandspact is een project dat wordt uitgevoerd door

PRINT ISBN 978-92-68-25737-1 doi:10.2762/3495131 KF-01-25-008-NL-C

PDF ISBN 978-92-68-25736-4 doi:10.2762/4567274 KF-01-25-008-NL-N

Gefinancierd door
de Europese Unie